

Plankwaliteit

Eric Luiten

Rijksadviseur Landschap en Water
College van Rijksadviseurs

Utrecht, 20 februari 2014

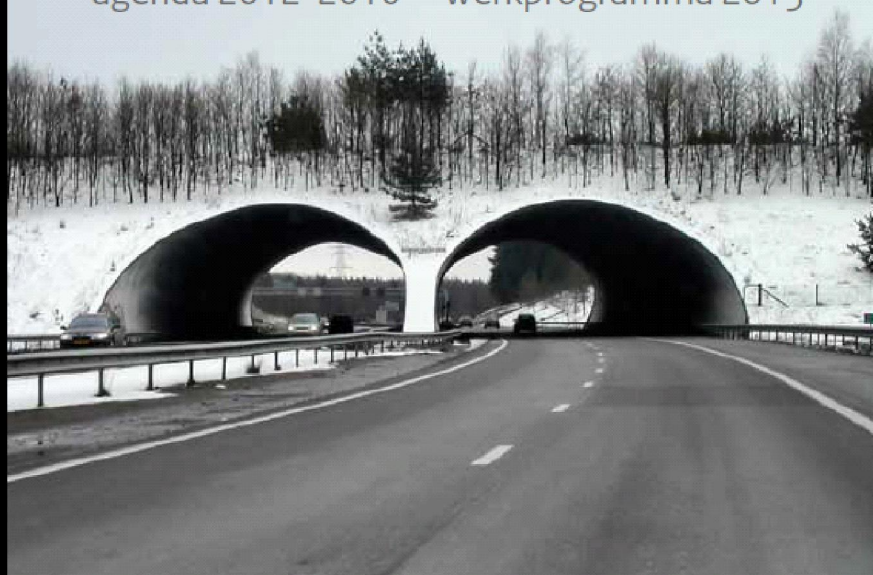
- over het College van Rijksadviseurs
- over mijn benadering van ruimtelijke kwaliteit
- over mijn ervaringen in kwaliteitsborging
- over voorwaarden aan oordeelsvorming

College van Rijksadviseurs

De techniek van het verbinden

agenda 2012-2016 - werkprogramma 2013

College van Rijksadviseurs

De techniek van het verbinden

jaarprogramma 2014

Den Haag, november 2013

Tien kwesties 2012-2016

- 1 her-pakken
- 2 gedifferentieerde mobiliteit
- 3 een betere delta
- 4 concentratie, stabilisatie en krimp
- 5 main, brain & green
- 6 nieuwe cultuurlandschappen
- 7 energietransitie en ruimte
- 8 gezondheid, zorg en ruimte
- 9 een nieuwe bouwcultuur
- 10 kwaliteit in opleidingen en beroep

ruimtelijke kwaliteit

firmitas

utilitas

venustas

ruimtelijke kwaliteit

$$K = R / M$$

ruimtelijke kwaliteit

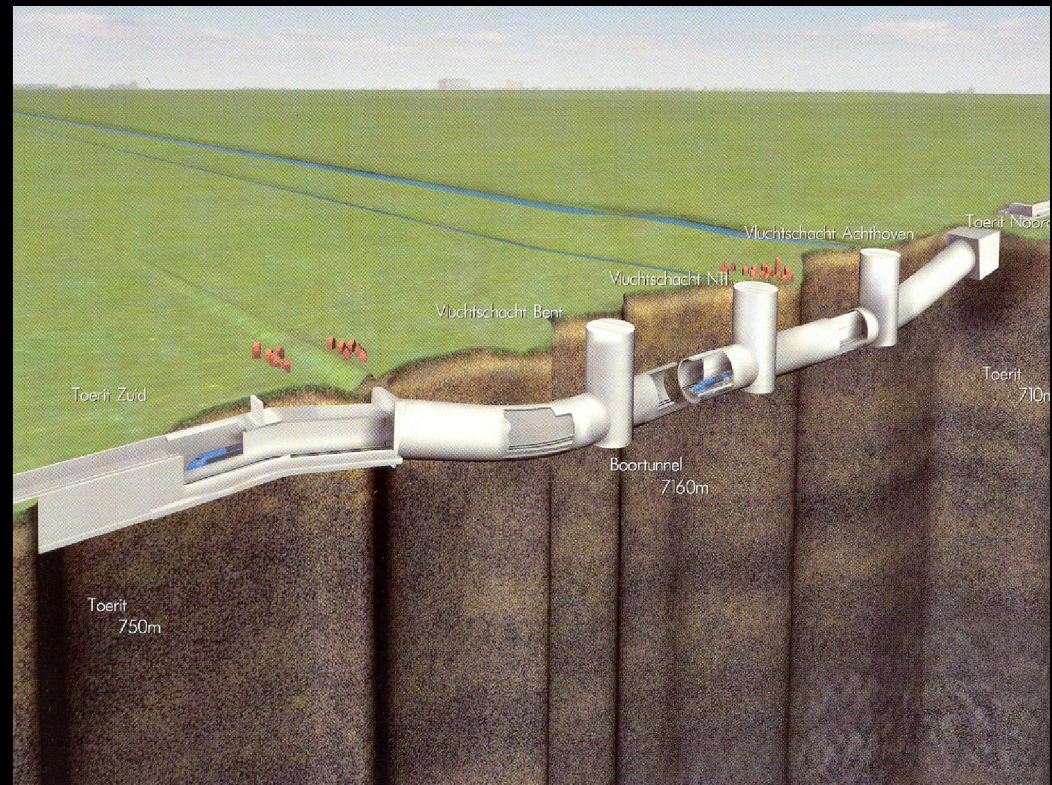
volgehouden eenheid van handelen

ruimtelijke kwaliteit

evidente, zelfverklarende topografie

ruimtelijke kwaliteit

ook voor blinden

Ruimtelijke programma's en projecten

plankadering

publieke of publiek-
private partijen

consistentie
overeenstemming
verantwoordelijkheid

planvorming

stedebouwkundige of
landschapsarchitect

professionaliteit
flexibiliteit
dienstbaarheid

planuitvoering

opdrachtgever en
opdrachtnemer

betrouwbaarheid
inventiviteit
loyaliteit

plankadering

publieke of publiek-
private partijen

OORDEELSVORMING

*consistentie
overeenstemming
verantwoordelijkheid*

planvorming

stedebouwkundige of
landschapsarchitect

OORDEELSVORMING

*professionaliteit
flexibiliteit
dienstbaarheid*

planuitvoering

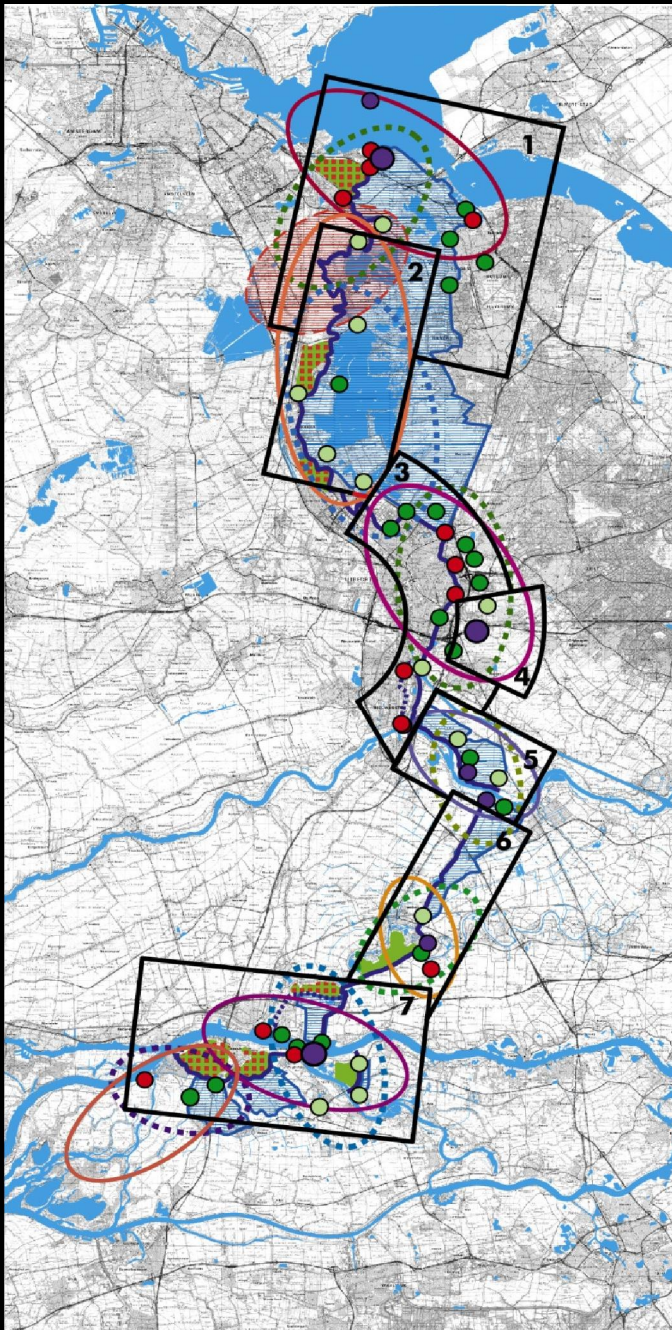
opdrachtgever en
opdrachtnemer

OORDEELSVORMING

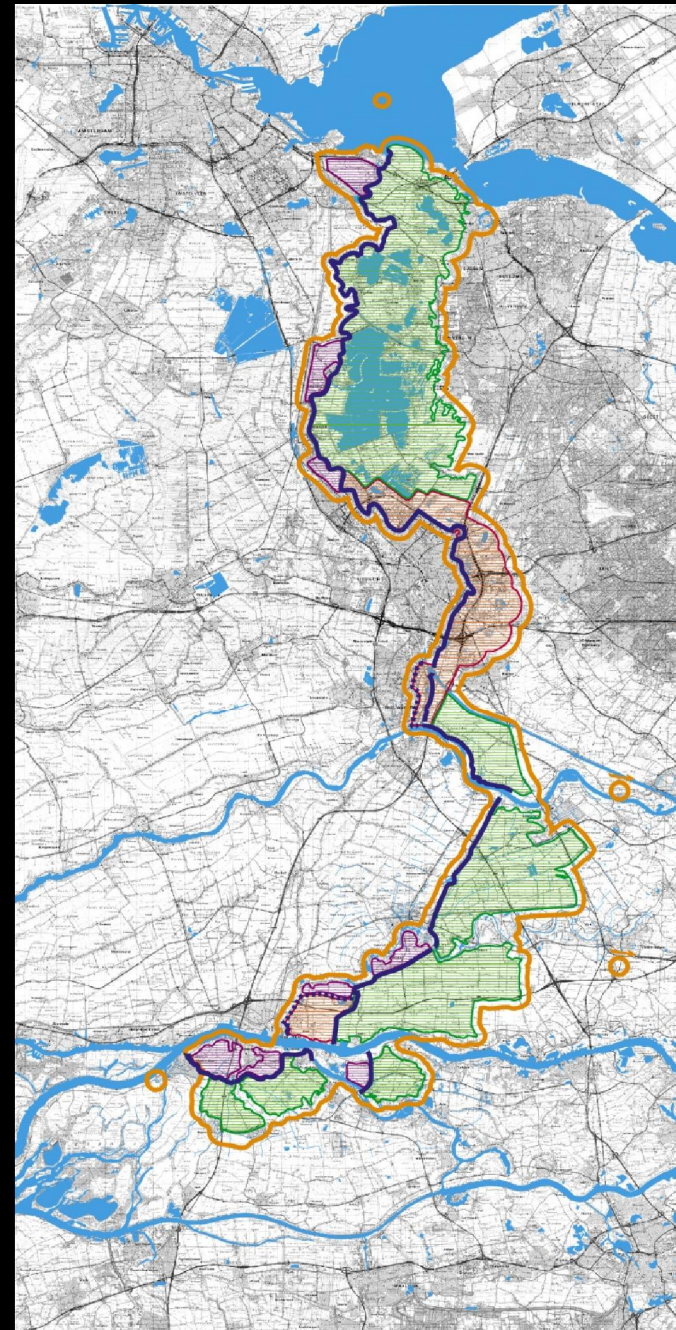
*betrouwbaarheid
inventiviteit
loyaliteit*

ONTWIKKELINGSPLANOLOGIE

TOELATINGSPLANOLOGIE

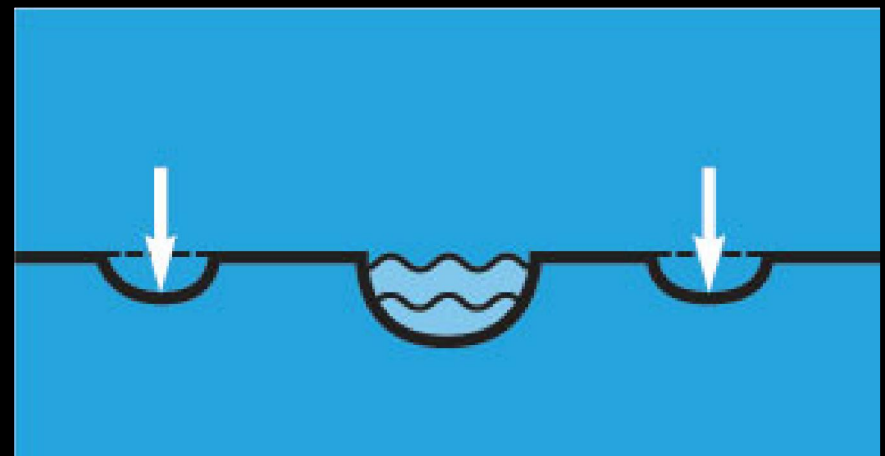
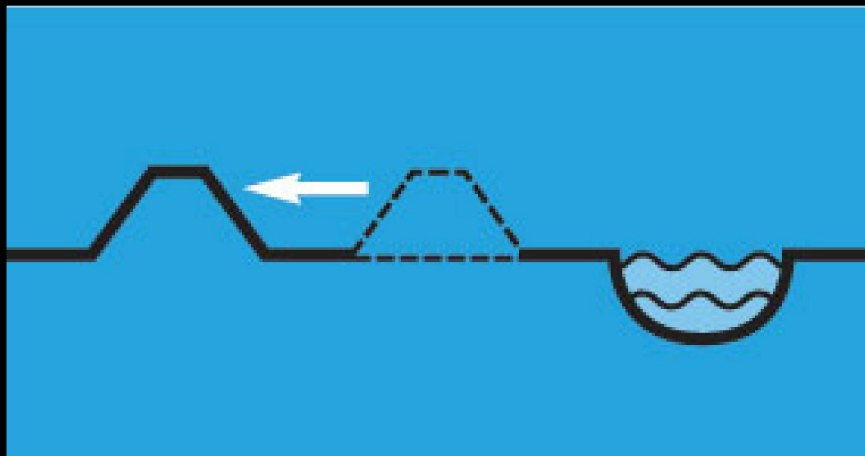
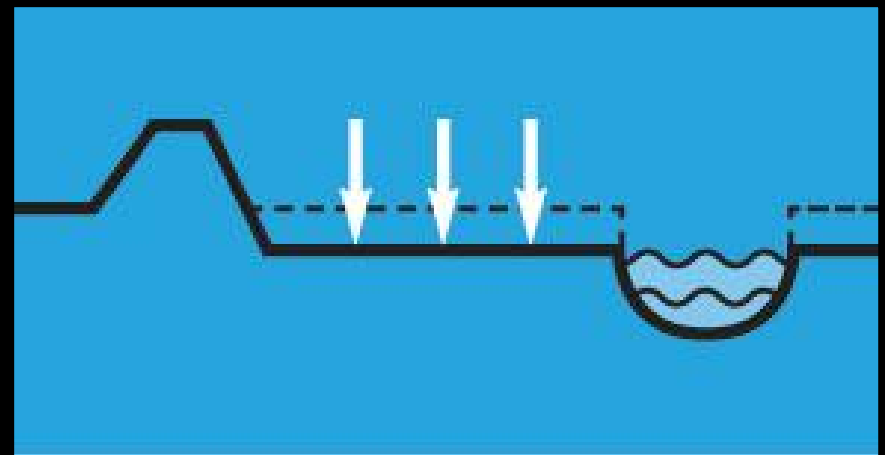
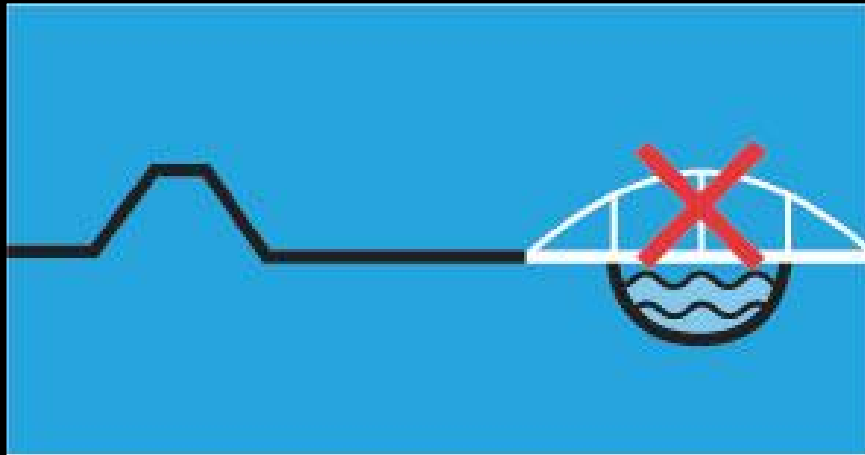

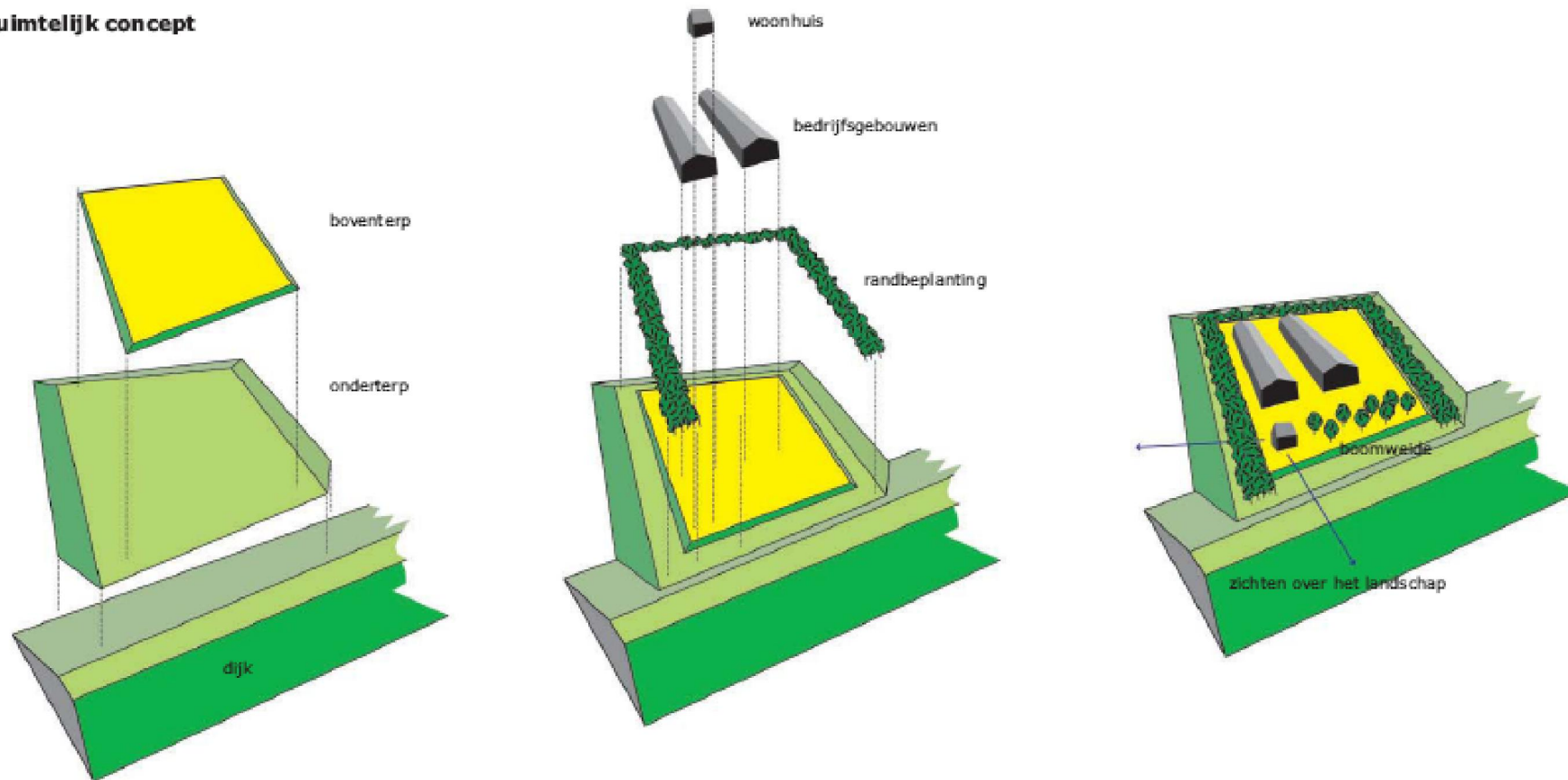

Ruimtelijk concept

terp 1

terp 3

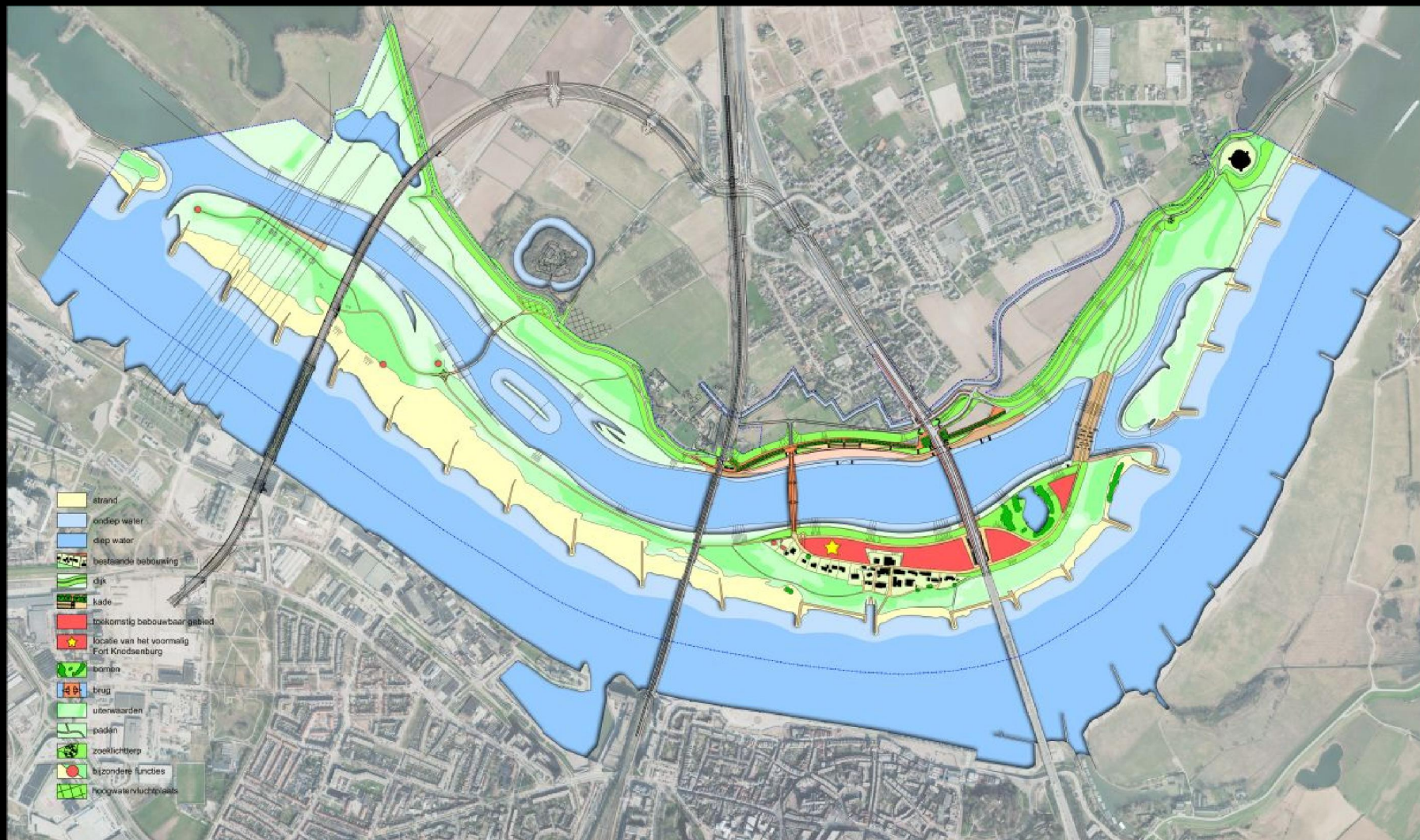
terp 4

terp 5

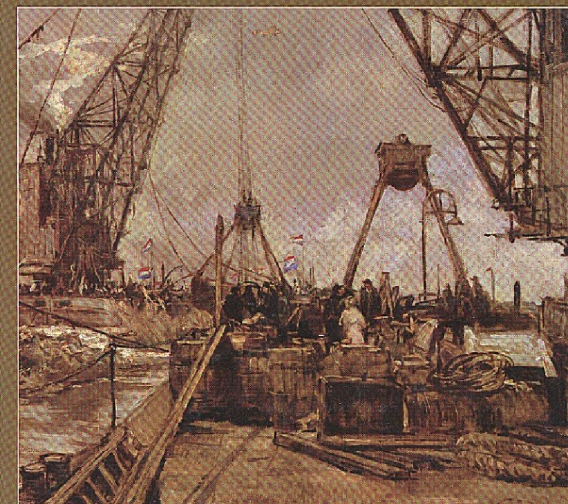

50 JAAR

Paul Robert / Rolf Bos

AFSLUITDIJK

Herinneringen van dijkers, denkers en drammers.

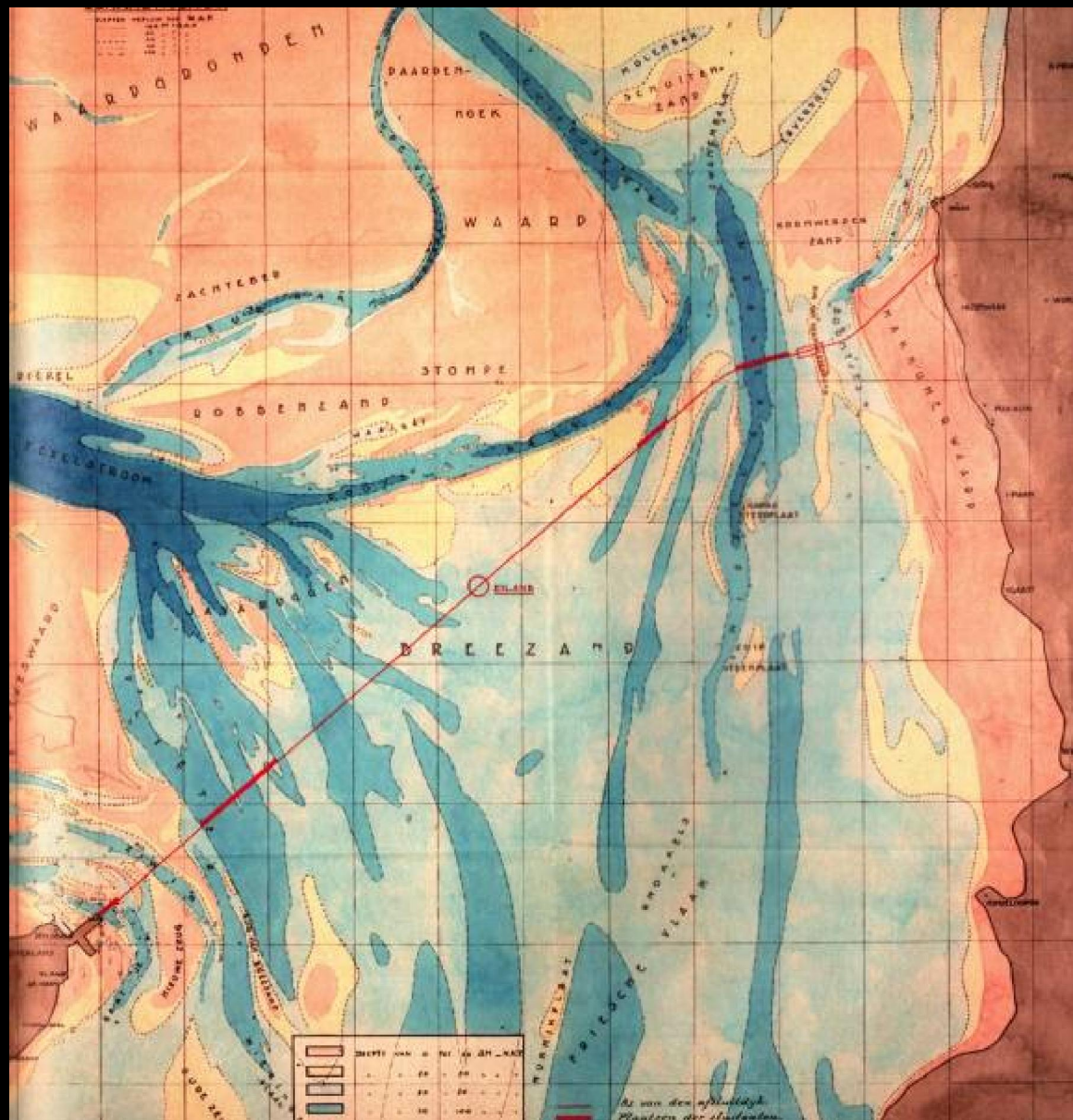
50 JAAR

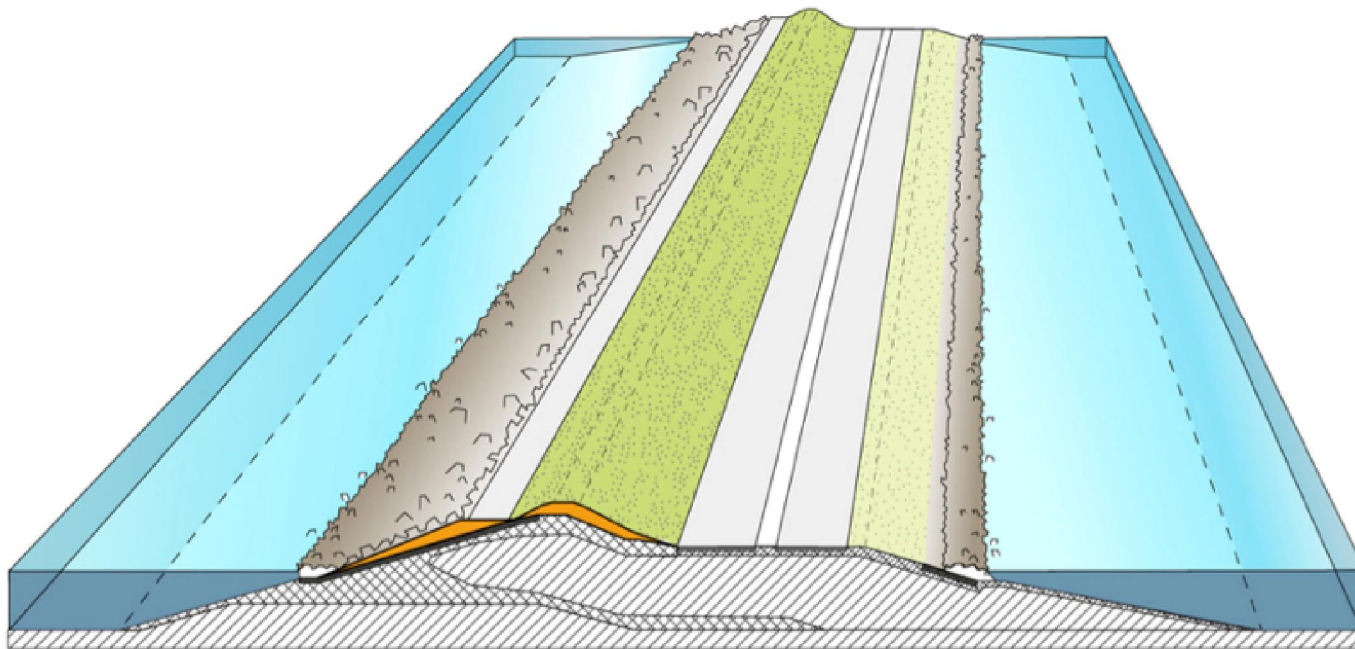
Pieter Terpstra

IJSSELMEEER

Afsluiting van de Zuiderzee en de gevolgen daarvan.

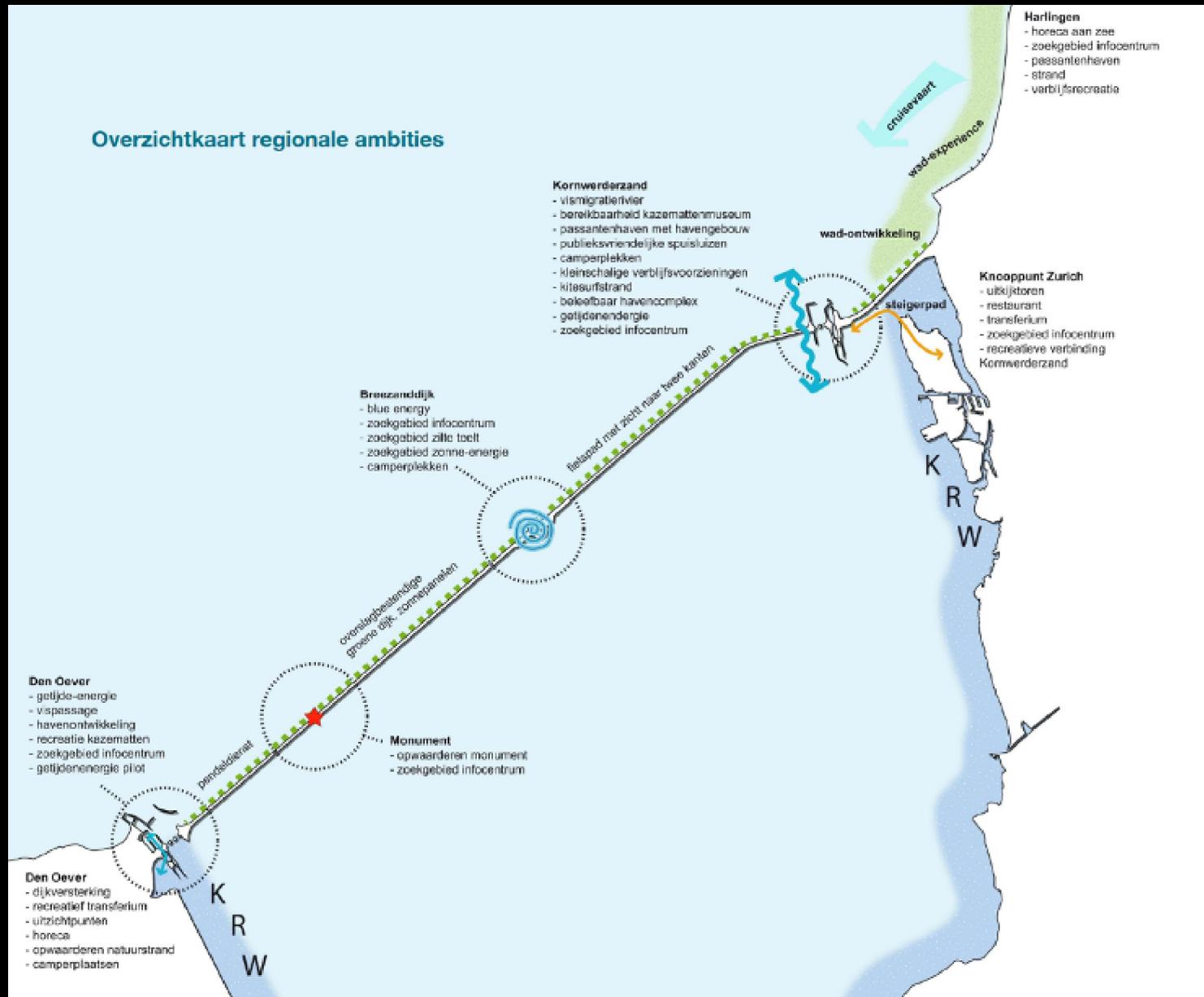

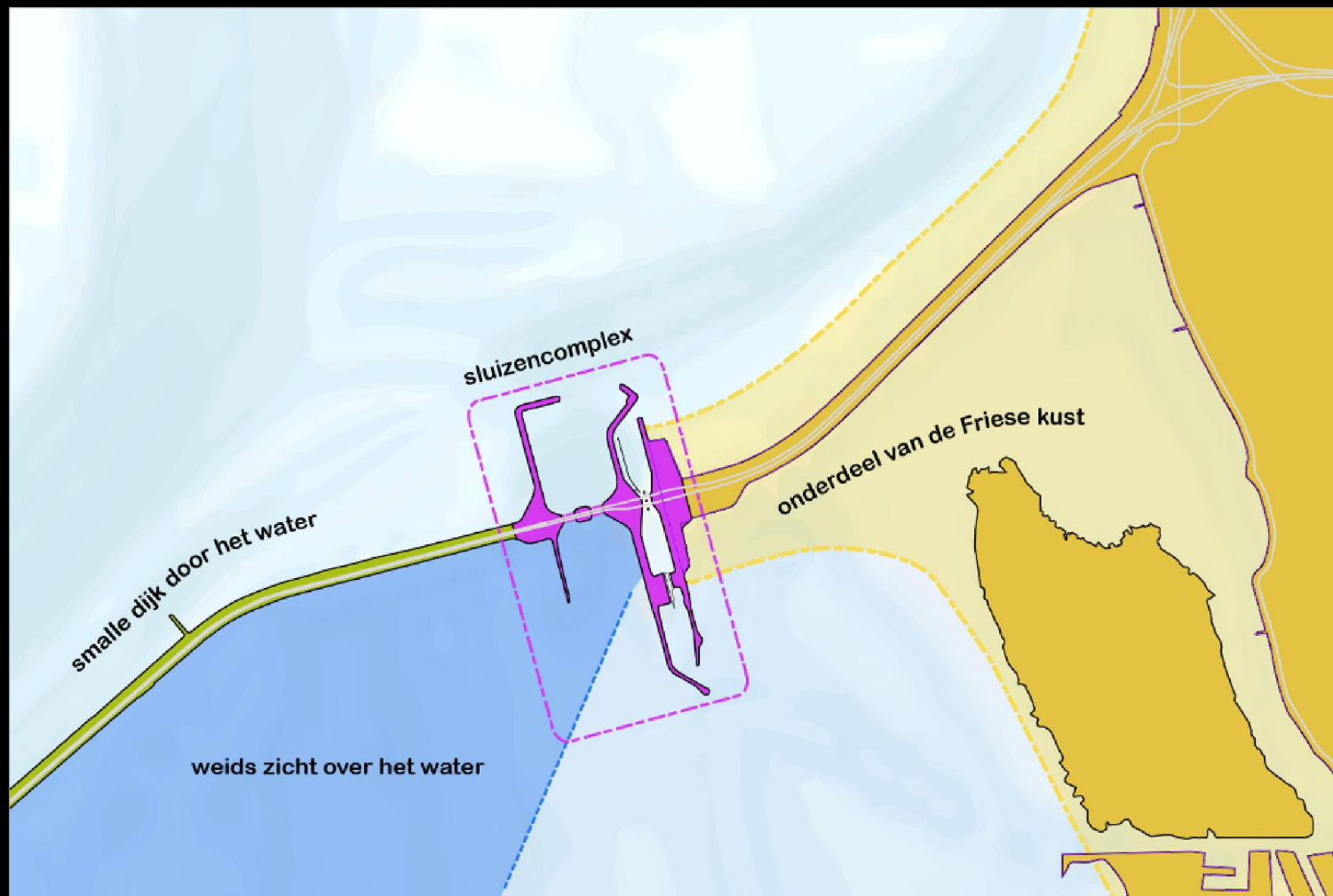

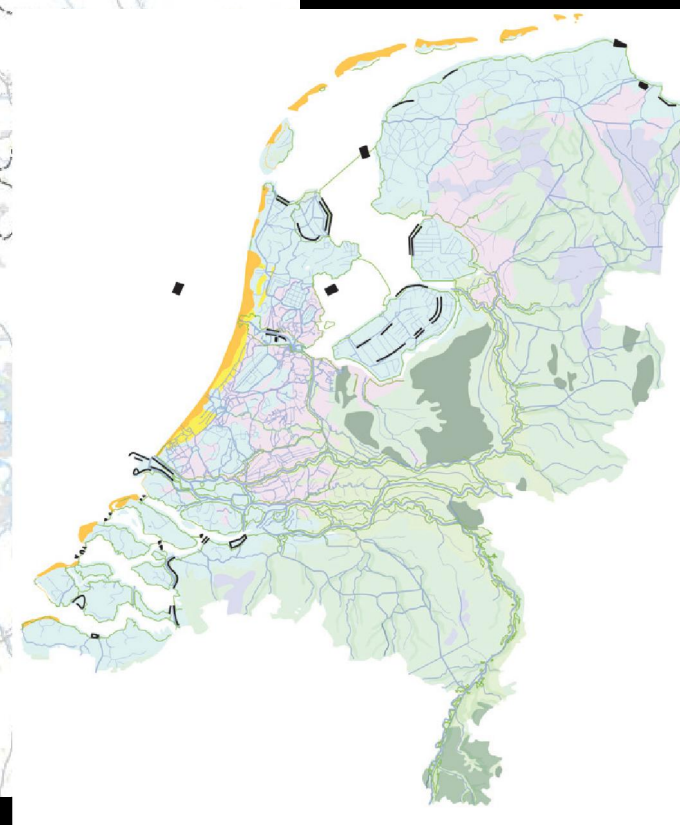

Overzichtkaart regionale ambities

Het bliksembezoek van de kersverse CDA-verkeersminister Eurlings aan de plek waar de A4 doorgetrokken moet worden ontging de actievoerders niet. Bezorgde omwonenden maakten hun ongenoegen luid en duidelijk kenbaar. (Foto: Ronald Stam)

Warm onthaal voor Eurlings

plankadering

publieke of publiek-
private partijen

OORDEELSVORMING

*consistentie
overeenstemming
verantwoordelijkheid*

planvorming

stedebouwkundige of
landschapsarchitect

OORDEELSVORMING

*professionaliteit
flexibiliteit
dienstbaarheid*

planuitvoering

opdrachtgever en
opdrachtnemer

OORDEELSVORMING

*betrouwbaarheid
inventiviteit
loyaliteit*

Naar een protocol voor ruimtelijke kwaliteit

- plankadering

expliciete kwalitatieve ambitie

- planvorming

kwaliteit in de vraagspecificatie

- planuitvoering

integraal ruimtelijk en technisch ontwerp

- planoplevering

vaststellen van de toegevoegde waarde

Kwaliteitsborging met q-teams

- om verborgen kansen te benutten
- om opgaven bij elkaar te brengen
- om de waan van de dag te vermijden
- om verleden en heden te verbinden
- om ambitie te agenderen en te bewaken

Kwaliteitsborging met q-teams

- multidisciplinair samengesteld
- gefaciliteerd door de opdrachtgever(s)
- volstrekt onafhankelijke professionals
- gezaghebbend, ervaren, mondig
- in voorbereiding, aanbesteding, uitvoering
- verifieerbare oordeelsvorming